

Informatiedocument

Inzetplan noodstroomaggregaten

Ten behoeve van :

Ambtenaar Openbare (orde en) Veiligheid
Het regionale veiligheidsoverleg

Auteur:

Dhr. R. Coumans

Bedrijfsvoeringscentrum Zuid

27 maart 2017

Het project is gestart in november 2007. Dit informatiedocument versie 1.0 is gebaseerd op het projectdocument versie 4.0.

Document informatie

Algemeen

Afdeling : Enexis Bedrijfsvoeringscentrum Zuid
Auteur : Dhr. R. Coumans

File name : Informatiedocument inzetplan NSA V1.docx
Status : Released
Verstrekking : Digitaal

Contact : Inzetplan-nsa@Enexis.nl

Versie overzicht

Tabel 1 Versie overzicht.

Versie	Status	Datum	Auteur	Opmerking
1.0	Released	27-3-2017	R. Coumans	Geactualiseerd en gebaseerd op het Project document Realisatie inzetplan noodstroomaggregaten V4.0

Inhoudsopgave

Document informatie	3
Algemeen	3
Versie overzicht.....	3
Inleiding	9
Opbouw van het document	10
1 Introductie van het inzetplan.	11
1.1 Algemene uitgangspunten.....	11
1.2 Contacten Inzetplan NSA.	12
2 Het elektriciteitsnet en de NSA locatie	13
2.1 Het elektriciteitsnet toegelicht.	13
2.2 De locatie van het noodstroomaggregaat (NSA).....	15
3 Het opstellen van de Prio-NSA lijst.	16
3.1 De opmaak van de lijst toegelicht.	16
3.2 Wat moeten we ons erbij voorstellen en wie komen er op de lijst?.....	17
3.3 Hoe bepalen we de prioriteit van een object?	19
3.4 Uniformiteit is meer dan welkom.....	20
3.5 Prio-nsa algemene checklist.....	21
4 Actualisatie Prio-nsa.	27
4.1 Een Prio-nsa wijziging doorgeven. Gemeente -> Enexis.....	27
4.2 Het actualisatie proces. Enexis->Gemeente	27
5 Do's & Don'ts van een prio-nsa lijst	29

Lijst van Tabellen en Bijlagen

Tabel 1	Versie overzicht.	3
Tabel 2	Uitgangspunten kort samengevat.	18
Tabel 3	Randvoorwaarden prioriteitstelling blikveld ministeriële regeling.	19
Bijlage 1	Lijst met afkortingen.	31
Bijlage 2	Eenvoudige weergave van ons elektriciteitsnet.	32
Bijlage 3	Locatie NSA.	33
Bijlage 4	Voorbeeld Prio-nsa lijst	34
Bijlage 5	Communicatie Enexis<-> Overheid bij een Calamiteit	35

Referentie documenten:

Realisatie inzetplan NSA.pdf
WJZ5001015.pdf

Versie 4.0 oktober 2014
Regeling van de Minister van
Economische Zaken 9 januari 2005

Voor de informatie van het ministerie van binnenlandse zaken, te weten de circulaire en het bijbehorende boekje Stroomuitval.

Download via webpage:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2007/04/12/circulaire-stroomuitval.html>

Inleiding

Tijdens de koude winter van 2005 is de gemeente Haaksbergen geconfronteerd met een langere uitvalduur van de stroomvoorziening. Door de extreme weersomstandigheden, een combinatie van harde wind, koude en sneeuwval was er sprake van ijsafzetting op hoogspanningslijnen. Een aantal van de lijnen is hierdoor gebroken, met langdurige grootschalige stroomuitval als gevolg. Dit voorval onderstreept temeer dat het belangrijk is om goed voorbereid te zijn op stroomstoringen.

In het onderzoek naar aanleiding van de stroomstoring en zijn gevolgen in de gemeente Haaksbergen zijn op het punt van taken en verantwoordelijkheid twee punten naar boven gekomen.

1. Het herstel van de reguliere energievoorziening is een taak van de netbeheerder.
2. Als voor het waarborgen van de openbare orde en veiligheid de inzet van NSA nodig is al dan niet met een bepaalde aansluitvolgorde, is overheid verantwoordelijk voor de aansluitvolgorde.

De Regionale Netbeheerder Enexis heeft hieraan gehoor gegeven met het initiatief om per gemeente een inzetplan NSA op te stellen.

Actualisatie van het inzetplan zal regelmatig moeten plaatsvinden om effectiviteit ervan te kunnen behouden.

De gemeente en de netbeheerder hebben hierin een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Dit document is geactualiseerd en gebaseerd op het Projectdocument Realisatie inzetplan noodstroomaggregaten V4.0.

Opbouw van het document

In de **inleiding** is te lezen hoe we begonnen zijn. We **introduceren het inzetplan** (hoofdstuk 1) en geven uitleg over een aantal uitgangspunten zoals storingsduur, zelfredzaamheid, functionele contactpersonen.

Technisch of atechnisch in hoofdstuk 2 wordt **het elektriciteitsnet toegelicht** op vereenvoudigde wijze. Wie beheert welk deel. Waar hebben we hoge, midden en lage spanning. En tot slot, waar wordt het noodstroomaggregaat geplaatst.

Voor gemeenten is de taak om **een Prio-nsa lijst op te stellen**. Hoofdstuk 3 vertelt over de lay-out van de lijst, de beeldvorming rond het thema storing. Er wordt ingegaan op de categorie indeling en prioriteitsbepaling. Wat zetten we op de lijst of wat niet. Bedenk daarbij dat de Prio-nsa lijst niet eenmalig is. Voortschrijdend inzicht kan de samenstelling beïnvloeden. Ook het regionale veiligheidsoverleg kan daarbij beleidsmatig een rol spelen.

De Prio-nsa **wijzigen en actueel** houden, hoofdstuk 4

Do's & Don'ts nog steeds actueel in hoofdstuk 5.

Aan het eind van dit document de **bijlagen** met o.a. een lijst met afkortingen. Een overzicht van de bijlagen staat op blz. 7.

1 Introductie van het inzetplan.

Ons land kent vele stroomstoringen. De gemiddelde duur is echter zo kort dat de inzet van een noodvoorziening geen zin heeft. Het herstel is namelijk sneller. Als een storing langer gaat duren dan bijvoorbeeld 12 uur kan het zinvol zijn de gevolgen van de storing te beperken door het inzetten van NSA's. Niet één storing is hetzelfde. Het hebben van een tot in puntjes uitgewerkt inzetplan is dan ook niet praktisch. Om de snelheid van de inzet te bevorderen is het wel nodig dat op voorhand bekend is voor wie en waar een nsa ingezet moet worden. Het aangeven van de aansluitvolgorde is een verantwoordelijkheid van de (regionale en locale) overheid. Wel is het van belang dat deze prioritering vertaald wordt in een operationele (en tijdens een crisissituatie heldere en hanteerbare) aansluitvolgorde voor de netbeheerder. De vertaalslag van prioritering naar een voor de netbeheerder hanteerbare procedure is het inzetplan NSA.

Het inzetplan NSA vormt in principe een onderdeel van het gemeentelijke noodplan/rampenplan welke ter hand wordt genomen indien er spraken is van een langdurige stroomuitval.

1.1 Algemene uitgangspunten.

Alle gemeenten welke onder het netbeheer van Enexis vallen in Limburg en Noord-Brabant hebben een Prio-nsa doorgegeven aan Enexis. Deze is verwerkt tot een inzetplan NSA.

De Prio-nsa is de gemeentelijke prioriteitenlijst voor de inzet van noodstroomaggregaten. Dit is een lijst met objecten (zoals, stadhuis, brandweer, politie, zorginstellingen, kritische pompen en gemalen, enz.) welke in aanmerking kunnen komen voor noodstroomvoorziening. Aan deze lijst kunnen geen rechten ontleend worden, maar dient enkel als informatie middel tussen de gemeente en de netbeheerder.

Het inzetplan NSA is de Prio-nsa aangevuld met de technische gegevens van het elektriciteitsnet. Dit valt volledig onder verantwoordelijkheid van netbeheerder Enexis.

Wanneer gaat Enexis over tot inzet van NSA's?

- ◆ Er moet sprake zijn van een stroomstoring van grote omvang wat betreft gebied (aansluitingen) en tijdsduur.
- ◆ Beschikbaarheid van de noodvoorziening

De storingsduur.

Om een voorstelling te kunnen maken van de impact kan men uit gaan van een storingsduur van maximaal 3 dagen. Deze tijd is gebaseerd op de herstelduur van Haaksbergen in 2005 en de Bommelerwaard in dec. 2007.

Zelfredzaamheid.

Het opstellen van NSA's kost tijd en daarbij is plaatsing niet gegarandeerd. Elke instelling welke niet zonder stroom kan zou zelfredzaam moeten zijn. Denk bijvoorbeeld aan ziekenhuizen, de agrarische sector en industrie.

1.2 Contacten Inzetplan NSA.Bij de gemeente.

De contactpersoon van de gemeente is standaard de ambtenaar openbare orde en veiligheid (AOV'er).

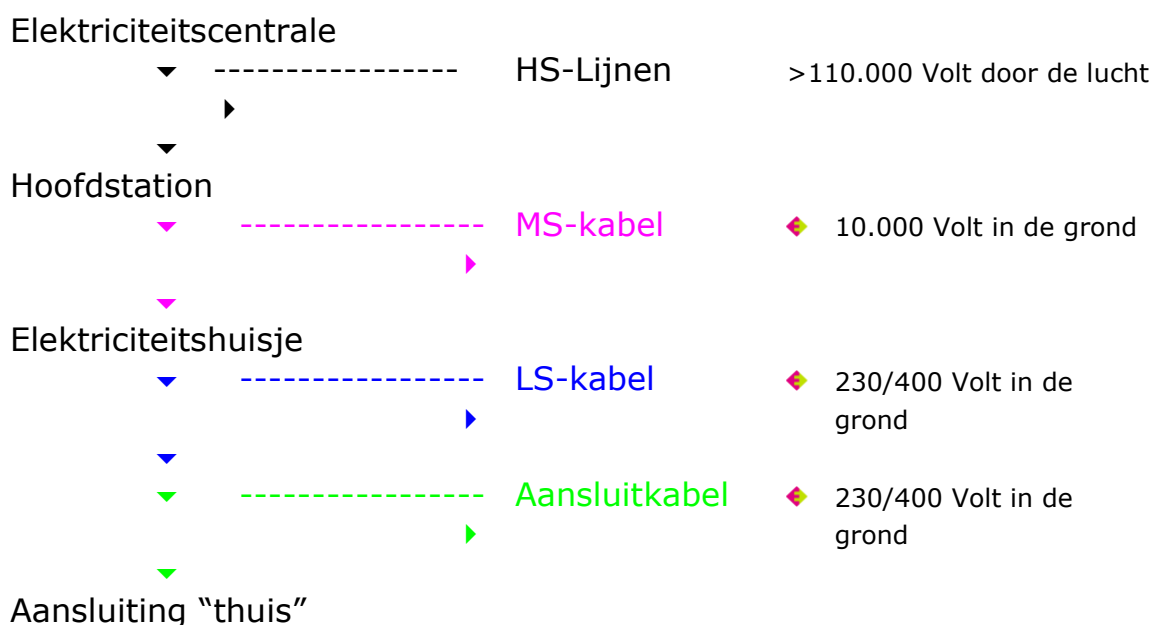
Bij netbeheerder Enexis.

Via het E-mail adres Inzetplan-nsa@enexis.nl

2 Het elektriciteitsnet en de NSA locatie.

Prio-NSA, noodstroomaggregaat, inzetplan, middenspanningsstation, transportnet het klinkt allemaal technisch. Er komt natuurlijk veel kennis en techniek bij kijken om iedereen thuis en op het werk van elektriciteit te kunnen voorzien. In dit hoofdstuk zal op eenvoudige wijze worden uitgelegd hoe de opbouw van ons elektriciteitsnet is. Kernwoorden zijn dik gedrukt. Verder wordt er beschreven waar (welke netdeel) we het NSA koppelen met het elektriciteitsnet zodat het een geprioriteerd object kan voorzien van noodstroom.

2.1 Het elektriciteitsnet toegelicht.

Het elektriciteitsnet in Nederland is op te delen in een 4 tal deelgebieden.
(zie evt. ook bijlage 2 Eenvoudige weergave van het elektriciteitsnet)

Het begint met de opwekking in de **centrales**. De opgewekte energie wordt voornamelijk bovengronds getransporteerd via hoogspanningslijnen. (*Een lijn is bovengronds denk maar aan een waslijn en de kabels zitten in de grond*).

Het Nederlandse transportnet bestaat uit **hoogspanningslijnen** en -masten. Deze worden beheerd door Tennet. (www.tennet.org)

Vanuit de hoogspanningslijnen worden aftakkingen gemaakt naar **hoofdstations**. De hoofdstations, voor Enexis ca.-120 stuks, staan duidelijk herkenbaar nabij de stedelijke gebieden. Het net vanaf het hoofdstation is het transportnet. Nu is het de beurt aan de regionale netbeheerders (bv. Enexis, Liander, Stedin). De regionale netbeheerders beheren regionaal en lokaal het transportnet.

In het hoofdstation wordt de **HoogSpanning** (>110.000Volt) omgezet naar een middenspanning wat toch nog 10.000 Volt is. De HS-lijnen worden nu **MiddenSpannings** kabels. De **MS-kabels** liggen ondergronds en verbinden een hoofdstation met verdeelstations en het elektriciteit- of transformatorhuisje.

We zijn nu bijna thuis. In het **elektriciteitshuisje** (zie foto hieronder) wordt de 10.000 Volt omgezet naar ons **LaagSpanningsnet** (LS-net) van 230/400 Volt. Tot slot lopen er nog **LS-kabels** vanuit de elektriciteitshuisjes door de straat. Op deze kabel worden de aftakkingen gemaakt naar de woningen; de aansluitkabel. Deze loopt tot in de meterkast.

Tot zover de technische uitleg over de opbouw van het elektriciteitsnet. Om de gevolgen (impact) van een storing te symboliseren is per netdeel een vergelijk gemaakt van het elektriciteitsnet versus de menselijke bloedsomloop.

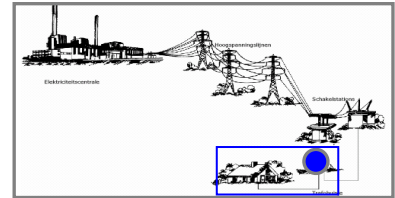
Elektriciteitsnet versus onze bloedsomloop.

Centrale	↔	Het hart en de longen
HS-lijnen	↔	Aorta, lichaamslagader.
MS-kabels	↔	Slagaders
LS-kabels	↔	Haarvaten

2.2 De locatie van het noodstroomaggregaat (NSA).

Als we een object (pand) van stroom willen voorzien d.m.v. een nsa waar gaan we deze dan plaatsen en aansluiten? (Zie ook bijlage 3)

De NSA's welke in het kader van dit project worden ingezet leveren een spanning van **230/400 Volt**. Dit betekent dat we in het **LS-net** zitten. De netbeheerder plaatst de nsa bij een elektriciteitshuisje en de aansluiting wordt in dit huisje gemaakt. In de wijk of bij een "klantstation" zoals bij zorginstellingen en gemeentehuizen.

De rede dat we op een eigen (Enexis) installatie aansluiten is dat er normaal gesproken geen probleem zal zijn met de toegang en aansluitmethode.

Opmerking: naast het geprioriteerde object zullen ook de gebruikers die op dezelfde kabel zijn aangesloten weer stroom krijgen. Het streven is om het beschikbare vermogen van de nsa doelmatig te benutten.

3 Het opstellen van de Prio-NSA lijst.

We weten nu hoe het elektriciteitsnet is opgebouwd en waar we een nsa neerzetten. Het samenstellen van een Prio-NSA lijst wordt in dit hoofdstuk uitgelegd.

De Prio-NSA is niets meer dan een adres lijst van objecten/gebouwen/pompinstallaties waarbij ieder object een volgnummer heeft. Indien besloten wordt om NSA's in te zetten wordt als basis het volgnummer gehanteerd welk object als eerste, tweede,..... enz. een NSA krijgt.

Prioriteitslijst gemeente :
Datum goedkeuring :
Persoon / functie :

Prioriteit Volgnummer	Adresgegevens			Object omschrijving		
	Plaats	Straat	nr - postcode	Categorie 1/2/3	Gebouw	opmerkingen
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

De indeling van dit hoofdstuk.

- ◆ 3.1 Wordt de opmaak uitgelegd.
- ◆ 3.2 Waar gaan we vanuit een stukje beeldvorming omschreven.
- ◆ 3.3 Prioriteit bepaling in 3 categorieën vanuit de overheid (EZ).
- ◆ 3.4 Het streven naar uniformiteit
- ◆ 3.5 De checklist wordt uitgebreid aangevuld.

3.1 De opmaak van de lijst toegelicht.

Voor de opmaak van de Prio-NSA lijst is in bijlage 4 een voorbeeld van een ingevulde lijst terug te vinden.

Prioriteit nummer.

Dit nummer is de aansluitvolgorde van de beschikbare noodstroom aggregaten (NSA).

Opm. De volgorde kan ten tijden van het incident door de coördinerende burgemeester worden aangepast.

De adresgegevens.

Om het object te lokaliseren hebben we verschillende gegevens nodig.

Het adres met huisnummer en postcode. Het huisnummer mag ook een omschrijving zijn zoals nabij 3 (nb3) of TegenOver 5 (to5).

[Objectomschrijving]

Categorie.

Naast een prioriteitsvolgorde is er ook een categorie indeling 1,2,3. Wat dit betekent wordt in 3.3 verder beschreven.

Gebouw.

Vermeld hier de functie van het gebouw zoals brandweer, politie, pomp
Opmerkingen: namen van het object bv "Bejaardenhuis de goede zorg"

Opmerkingen.

Niet alles heeft een adres of getekende locatie (kadaster). In dat geval (vooral bij pompen en gemalen) is een GPS locatie of XY coördinaat vereist om de juiste netlocatie te kunnen bepalen. Hulp bij het bepalen van de GPS kan via de site: www.gpscoordinaten.nl/bepaal-gps-coordinaten.php
Of voor een conversie naar XY www.oiepoie.nl/gps/index.php

Het EAN nummer.

Elke elektriciteits- en gasaansluiting heeft een identificatiecode. Dit is de EAN code. Het EAN nummer is de referentie voor de aansluiting en terug te vinden op de jaarafrekening. Via de site <http://www.eancodeboek.nl> vindt u meer informatie hierover Het nummer is een getal van 18 cijfers.
Voorbeeld: 871687910000004221 voor postcode 6002ED nr2.

3.2 Wat moeten we ons erbij voorstellen en wie komen er op de lijst?

Storingsduur. Hoe lang duurt een (lange) stroomstoring? De eerste vraag die men altijd stelt en daarmee ook een van de lastigste om te beantwoorden. Ervaringen uit het verleden kunnen ons geen juiste statische indicatie geven. Bekijken we Haaksbergen (2005) en de Tieler- en Bommelerwaard (dec. 2007) dan zien we een duur van 3 dagen. Er was in beide gevallen spraken van een uitzonderlijke storing. Schijnbaar is een periode van 3 dagen reëel als we kijken naar de duur van herstel al dan niet met een noodvoorziening.

Beschikbaarheid van de noodvoorziening. De inzet van NSA's is afhankelijk van beschikbaarheid, het op locatie krijgen en het hebben van capaciteit (mensen) om ze aan te sluiten. Verder kent de inzet van de NSA's twee fases:

Fase A : De eerste nood(zakelijkheid) op basis van prioriteit (Prio-NSA lijst).

Fase B : Het structureel inzetten van NSA's waarbij gestreefd wordt om het beschikbare vermogen zo effectief mogelijk in te zetten.

Voor fase A kan men uitgaan van enkele tientallen aggregaten.

Voor wie niet?

De Prio-NSA mag niet leiden tot schijnveiligheid. Het inzetten van NSA's is op basis van beschikbaarheid (geen garantie). "Elke instelling welke niet zonder stroom kan zou zelfredzaam moeten zijn." Denk bijvoorbeeld aan de agrarische sector of ricivolle industriële processen. Hun aanwezigheid op een Prio-nsa is geen optie om het risico te ondervangen. De Prio-nsa is ook niet bedoeld ter voorkoming van economische schade.

Samengevat:

Storingsduur	We gaan uit van een onderbrekingsperiode van 3 dagen.
Beschikbaarheid	Probeer de Prio-nsa lijst te beperken tot maximaal 25 objecten.
Voor wie/wat	De inzet is bedoeld binnen het kader van zorg, veiligheid en calamiteitbeheersing. Op basis van beschikbaarheid
Verder	Het moet pragmatisch en doeltreffend zijn en niet leiden tot een politieke discussie. Eigen verantwoordelijkheid en daaraan gekoppelde zelfredzaamheid blijven bestaan.

Tabel 2 Uitgangspunten kort samengevat.

3.3 Hoe bepalen we de prioriteit van een object?

"Drinkwater, stilstaande liften, industriële processen, communicatie,... wat is belangrijker?"

De minister van EZ heeft de criteria voor de prioriteitsvolgorde van aansluiting van stroomverbruikers vastgelegd in een ministeriële Regeling (EZ): *Regeling van de Minister van Economische Zaken van nr. WJZ 5001015, houdende regels inzake tariefstructuren en voorwaarden voor elektriciteit van 9 januari 2005.*

In deze regeling is sprake van een 3 tal prioriteit categorieën (terug te vinden in artikel 22 en de toelichting) In de Prio-nsa zijn hiervoor de kolom categorie 1/2/3 gereserveerd.

De regeling stelt: "Na technische randvoorwaarden rekening houden met maatschappelijke prioriteiten" welke als volgt zijn omschreven.

Prioriteit volgorde per categorie		
Categorie	Omschrijving	Denk aan
1 Hoge prioriteit	➤ Openbare orde en veiligheid ➤ Volksgezondheid	→ <i>Orde handhaving, gevoel van veiligheid in voornamelijk grotere steden .</i> → <i>Zoals ziekenhuizen, zorginstellingen, medische hulp</i>
2 Matige prioriteit	➤ Kritische industriële processen ➤ nuts- en basisvoorzieningen	→ <i>Voorkomen van milieu- en andere onherstelbare schade.</i> → <i>Zoals drinkwater, riolering, communicatie, waterhuishouding.</i>
3 Lage prioriteit	➤ Overige bedrijven / Industrie ➤ openbare gebouwen ➤ consumenten	Tankstations, dagopvang, scholen, winkels

Tabel 3 Randvoorwaarden prioriteitstelling blikveld ministeriële regeling.

De Prioriteitsvolgorde

De Prio-nsa lijst kent een kolom Prioriteit volgnr. Logischer wijs is hierin ook de categorievolgorde te herkennen. In de praktijk zie je hier afwijkingen omdat de prioritering bepaald wordt door de gemeente en niet door de typering van de categorie.

De prioriteitsvolgorde is primair de verantwoordelijkheid van de gemeente en bij voorkeur goed gekeurd door B&W.

Heeft de netbeheerder invloed op de Prioriteitsvolgorde?

De netbeheerder laat in principe de volgorde aan de gemeente over. De Regeling van de Minister van Economische Zaken van nr. WJZ 5001015 zegt hierover het volgende: "Binnen de categorieën wordt eventuele prioritering overgelaten aan de netbeheerders zelf".

Bron (WJZ 5001015->II. ARTIKELEN ->artikel 22 blz. 26 en 27).

Vrij vertaald komt het er op neer dat indien om technische, praktische of doelmatige redenen binnen een categorie geschoven moet worden zou de netbeheerder dit mogen. De praktijk zal uitwijzen hoe in goed overleg met de coördinerende burgemeester hier gevolg aan gegeven kan worden. Het laatste woord blijft aan de coördinator.

3.4 Uniformiteit is meer dan welkom.

Binnen de randvoorwaarden ligt de verantwoordelijkheid van de samenstelling bij de gemeente. Met een honderdtal deelnemende gemeente in Limburg en N Brabant kan dit leiden tot een mix aan samenstellingen. We willen dit voorkomen door te streven naar uniformiteit. Wat is daarvoor gedaan?

1. Samenwerking met het regionale veiligheidsoverleg (regio 20t/m24) om te komen tot een gemeenschappelijke basis.
2. Ter ondersteuning is een checklist gemaakt van onderwerpen welke voor kwamen op de lijst.

De Prio-nsa en de Veiligheidsregio.

Voordat er meer in detail wordt ingegaan op de samenstelling (3.5) willen we de regionale inbreng onder de aandacht brengen. Het werkgebied voor de inzetplannen beslaan voor Enexis netbeheer zuid de veiligheidsregio's 20 t/m 24.

Enexis houdt regelmatig crisisoefeningen met de veiligheidsregio's waarbij de Prio-nsa lijsten ook aan bod komen.

3.5 Prio-nsa algemene checklist.

In de volgende paragrafen worden de mogelijke aansluitingen van de prio-nsa lijst afzonderlijk behandeld. Daarbij wordt een vrijblijvend advies gegeven of het wel of niet op de lijst hoort ->ja/nee. Uitgangspunten zijn als vermeld in tabel 2.

De agrarische sector

De agrarische sector → Nee; dient zelfredzaamheid te zijn

De agrarische sector en dan met name de veehouderij kan slechts zeer beperkt zonder stroom (4 uur). Deze tijd is korter dan de tijd die nodig is om het eerste aggregaat in bedrijf te krijgen. Er is een groot risico op dierenleed => zelfredzaamheid.

Apotheek

Apotheek → Ja, volksgezondheid.

Medicijnen zijn belangrijk, beschikbaarheid van een operationele apotheek dus ook. Indien dit te combineren is met een huisartsenpost heeft dit de voorkeur. Ook moet bekend zijn bij (de huisarts?) welke apotheek men terecht kan. Het alternatief is uitwijken naar een apotheek buiten het storingsgebied.

Asielzoekercentrum

Asielzoekercentrum → Ja, opvanglocatie.

Is te behandelen als een noodopvanglocatie. De openheid van de instellingen bepalen de noodzakelijkheid van de stroomvoorziening in verband met de veiligheid. Cat1 of 3

Brandweer

Brandweer → Ja, veiligheid.

Dit heeft geen extra toelichting nodig, meestal heeft de brandweer een eigen nsa. Vermeld dit op de lijst. Het is wel belangrijk om de juiste locatie van de brandweer door te geven.

Bruggen en Sluizen

Bruggen en Sluizen → Nee (tenzij).

Sluizen en bruggen hebben ca. drie uur (back-up)stroom. Ze kunnen dus sluiten bij een stroomuitval. De sluisdeuren kunnen eventueel ook handmatig worden gesloten. RWS heeft een regionale dienst die daarna hun bruggen van noodstroom komt voorzien.

Calamiteiten centrum (Gemeentehuis)

Calamiteiten centrum (Gemeentehuis) → Ja

Het calamiteiten centrum is het gemeentelijke steunpunt tbv rampenbestrijding. Meestal het gemeentehuis.

Drinkwater

Drinkwater → Nee (tenzij).

Limburg en Brabant. Het drinkwater wordt voor het grootste deel geleverd door WML en Brabant Water. Zij kennen een zogenaamde wettelijke 24 uur leveringsplicht; moeten "altijd" kunnen leveren. De leveranciers van drinkwater zijn zelf voorbereid op een eventuele stroomuitval. Ook zij hebben een tijdsluik om herstel van de voorziening te kunnen realiseren. Wij sluiten niet uit dat er lokaal behoefte kan bestaan drinkwaterpompen op de lijst te vermelden.

Gasdistributie

Gasdistributie → Nee.

Is de Gas levering bij een stroomstoring in gevaar? Het gastransport werkt op druk en is niet afhankelijk van het spanningsnet. Wel van belang voor de veiligheid is dat indien er sprake is van een odorisatiestation de odorisatie apparatuur moet werken. Odorisatie is het toevoegen van "aardgas geur".

Contact met de gasunie op 7 januari 2008 met: dhr. Kees Mooy van Asset Maintenance Management (TAM) heeft onderstaande info opgeleverd.

De gasunie "weet" wanneer er een stroomuitval is bij de odorisatie stations. Er is informatie uitwisseling tussen Enexis en de Gasunie bij langdurige uitval elektriciteit. In geval van een stroomstoring voorziet de gasunie zijn odorisatie stations van een NSA zodat odorisatie in stand wordt gehouden.

De gemeente welke een odorisatie station hebben hoeven daarom het station niet op te nemen in hun prioriteitenlijst.

Gemeentewerf/-loods

Gemeentewerf/-loods → Ja, veiligheid.

Een tip vanuit de leverancier van NSA's is dat de gemeentewerf of loods operationeel moet zijn. Zo kunnen er wegafzettingen nodig zijn voor het berijdbaar houden of krijgen van wegen in winterse omstandigheden.

Gevangenis

Gevangenis→Ja, maar dient zelfredzaamheid te zijn.

Gevangenis is een veiligheids aspect. Deze mag niet afhankelijk zijn van deze lijst en moet zelfredzaam zijn met een eigen noodvoorziening. Bij het vermelden op de lijst informeren of er een eigen nsa voorziening is.

Kritische industrie

Kritische industrie → Nee, moet zelfredzaam zijn.

De industrie valt buiten de scope van dit inzetplan. Het borgen van risicovolle processen met oog op de veiligheid van mens en milieu moet adequaat geregeld zijn. Diverse wetten en normen helpen ons daarbij. Industrie die in deze rubriek zitten kennen hun eigen veiligheidsplannen en maatregelen inclusief de controle op een deugdelijke werking van deze noodsystemen.

Kinderdagverblijven (KDV)

KDV → Nee

Een dagverblijf geeft al aan dat mensen er niet permanent verblijven. Binnen de categorieën zou het onder cat3 vallen.

Lokale/regionale omroep

Rampenzender → Ja, veiligheid.

Indien lokale of regionale omroep fungeert als "rampenzender" is het wel belangrijk deze in de lucht te hebben. Omroep Brabant en L1 Radio (Limburg) zijn de twee provinciale rampenzenders.

Openbare verlichting

Openbare verlichting→ Nee, tenzij.

Voor stad centra (grote steden) kan het met het oogpunt op veiligheid of ter voorkoming van plunderingen wenselijk zijn dat de openbare verlichting aan is.

Opvanglocatie

Opvanglocatie→ Ja, veiligheid of overige.

Elke gemeente heeft normaal wel een of meerder locaties bedoeld als opvanglocatie. Het is goed dat deze in beeld zijn gebracht. Wat betreft prioriteit moet men wel realistisch zijn over het aantal mensen wat hier gebruik van gaat maken tijdens een stroomstoring. Gebleken is namelijk dan niemand zomaar zijn huis verlaat. Hierdoor kan de opvanglocatie als een categorie1 of 3 worden gezien.

De veiligheidsregio 22 heeft een praktische oplossing gevonden door na overleg met de zorginstellingen deze instellingen te gebruiken. Een zorginstelling staat hoog op de lijst en hebben alle voorzieningen voor een eerste noodopvang.

Riool (gemeentelijk)

Riool → Nee (tenzij).

Het riool valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. In geval van een stroomstoring is er een x tijd dat ze kunnen bufferen. Dit zal echter per locatie verschillen ook het weer speelt een rol. Als inzet van NSA's toch noodzakelijk wordt is inzicht in de lokale situatie vereist om te komen tot een effectieve inzet. Prioriteit (volgorde) en alternatieven zoals de inzet van pompwagens of dieselpompen moet in overweging genomen worden. Bedenk bij de planmatigheid dat beschikbaarheid van NSA's niet gegarandeerd is.

Om uit te zoeken welk netstation een pomp voedt is extra informatie onontbeerlijk.

De locatie van de pomp (GPS/xy) en het EAN nummer van de aansluiting zijn de enige garantie om dit correct te kunnen doen.

School

School → Nee

Een school heeft geen directe noodzaak zie ook KDV.

Spoorwegovergangen

Spoorwegovergang → Nee

Het spoornet/spoorwegovergangen worden gevoed via de hoofdstations. Het vereiste spanningsniveau 10 kV maakt het niet mogelijk dit met reguleren NSA's op te vangen.

Steunpunt huisarts

Steunpunt huisarts → Ja, volksgezondheid.

Zie apotheek, een eerste hulp post in het ziekenhuis kan ook een goed alternatief zijn. Het ziekenhuis heeft normaliter altijd een eigen noodvoorziening.

Stuwen

Stuwen → Nee (tenzij)

Zie sluizen en bruggen.

Tankstation

Tankstation → Nee (tenzij)

Voor hulpdiensten zoals politie en brandweer kan het nodig zijn een tankstation operationeel te hebben. Als er geen eigen reserve voorraden zijn. Bevoorrading van het nsa kan extern geregeld worden.

Tankstations kunnen als cat3 opgevoerd worden. Kanttekening is, dat als het verstoorde gebied klein is men altijd een tankstation kan bereiken bij de "buren". Is het verstoorde gebied zodanig dat het meerdere gemeenten omvat zijn de NSA's te verdelen over de hogere prio's van die gemeenten. Samengevat de noodzaak neemt af naarmate de kans op beschikbaarheid toeneemt.

Telefoon

Telefoon → Nee

Analoog. Ons analoge telefoonnet heeft zijn eigen energieverzorging met back-up. Verder is KPN hiervoor verantwoordelijk.

Digitaal. Via de kabel zal uitvallen. Ook bij een werkend netwerk heeft de installatie thuis stroom nodig.

Mobiel. De providers hebben een beperkte back-up daarna zal het netwerk geheel of gedeeltelijk wegvallen. Ervaringen uit het verleden leert dat zichzelf voorzieningen regelen die direct op de mast kunnen worden aangesloten.

Verkeerslichten

Verkeerslichten → Nee

Vliegveld

Vliegveld → Nee, moet zelfredzaam zijn.

Vliegvelden hebben eigen voorzieningen.

WAS Installaties

WAS → Nee

Het waarschuwing- en Alarmeringssysteem (De WAS installatie) De sirene welke we de eerste maandag van de maand om 12:00 uur een proefalarm horen geven, zijn voorzien van accu's die een autonome periode kunnen overbruggen (duur 4 a 5 dagen). De installatie staat draadloos in verbinding met de regionale brandweer waar ook de bedienpost is van de installatie. Met de accu's kan 6 a 7 maal alarm gegeven worden.

Waterzuivering

Waterzuivering → Nee(tenzij).

De waterzuivering wordt door de waterschappen geregeld. Met de diverse waterschappen is gesproken over de noodzaak van het opvoeren van pompen op de Prio-nsa.

Winkels

Winkels → Nee

Bij een stroomstoring kunnen moderne supermarkten niet functioneren, kassa's werken niet en er is kans op voedsel bederf door gebrek aan koeling. Zij zullen in eerste instantie de deuren sluiten. Indien men als gemeente besluit om winkels op de Prio-nsa te zetten informeer dan of de winkel kan functioneren. Verder komt hier nog een politiek probleem bij, namelijk wie wel en wie niet.

Tip; het stroomloze alternatief voor de winkel zijn marktkraampjes. Kunnen eventueel in aanwezig zijn bij of in de noodopvang.

Ziekenhuis

[Ziekenhuis → Ja, volksgezondheid.](#)

Ziekenhuizen hebben normaliter een eigen noodvoorziening. Het is wel belangrijk dat we weten waar de ziekenhuizen in ons netwerk zitten. Vermelden op de lijst.

Zorginstellingen

[Zorginstellingen → Ja, volksgezondheid.](#)

Zorginstellingen kennen we in vele soorten. Twee punten waar men rekening mee moet houden. Heeft de instelling de noodvoorziening echt nodig. Klopt het adres met het gebouw wat de voorziening moet krijgen. Het advies is om eerst in contact te treden met de instelling. Hebben ze al een voorziening? In geval van een groot complex met meerdere gebouwen, welk gebouw komt in aanmerking(voorkeur).

4 Actualisatie Prio-nsa.

Een Prio-nsa lijst is niet eenmalig maar dynamisch. Het is niet de verwachting dat er veel wijzigingen zullen komen op de lijst maar ze zullen er zeker zijn. Hoe gaan we daarmee om?

De gemeente kan altijd wijzigingen doorgeven. Deze zullen worden verwerkt en een terugkoppeling wordt gegeven als dit is gebeurd.

4.1 Een Prio-nsa wijziging doorgeven.

Gemeente -> Enexis

1. Gebruik hiervoor het digitale Excel bestand (Prio-nsa gemeentexxx) van uw gemeente.
2. Voeg **opvallend** de nieuwe of gewijzigde informatie toe en of geef aan wat is **vervallen**.
3. Mail de lijst naar Enexis en wacht op de terugkoppeling.
4. Blijf deze uit neem dan contact op met Enexis.

4.2 Het actualisatie proces.

Enexis->Gemeente

Enexis zal de gemeente periodiek (een keer in de twee jaar) een uitdraai (digitale update) geven van de Prio-nsa objecten zoals die bij Enexis bekend zijn. De gemeente kan deze ook opvragen via Inzetplan-nsa@enexis.nl.

Als netbeheerder moeten we ervoor waken dat het kabelligging en netwerksysteem gevuld blijft met actuele gegevens. Het is ons aller belang dat ten tijden van een calamiteit we werken met juiste gegevens. In geval van de Prio-nsa moet de actualisatie en of herbevestiging van de betreffende gemeente komen. Blijft deze herhaaldelijk achterwege kunnen we de data niet handhaven in ons systeem. Dit is onze wederzijdse verantwoordelijkheid.

Samengevat:

- ◆ De Prio-nsa wordt per gemeente beschikbaar gesteld. Deze komt automatisch van Enexis netbeheer maar is ook op te vragen door de gemeente.
- ◆ Enexis zal één keer per twee jaar de gemeente vragen of hun Prio-nsa nog actueel is.

Contact informatie voor het inzetplan NSA:

Enexis

Speciaal Email adres : Inzetplan-nsa@enexis.nl

Bezoekadres : Enexis Bedrijfsvoering, Schatbeurderlaan 2, 6002ED Weert

De gemeente

Enexis zal zijn informatie sturen per post of email.

Tav de ambtenaar openbare orde en Veiligheid. (AOV'er)

5 Do's & Don'ts van een prio-nsa lijst

Do's

- Enexis moet (verplichting) de stroomstoring oplossen en daarnaast draagt het zorg dat maatschappelijke gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt. Bijvoorbeeld door inzet van NSA voor zover voorradig.
- Bedenk bij het opstellen van een Prio-nsa lijst dat beschikbaarheid van de NSA 's beperkt is.
- De prioritering dient bij voorkeur formeel goedgekeurd te zijn door B&W.
- Binnen Enexis wordt de term crisis gehanteerd als er sprake is van een storing van grote omvang. Hiermee wordt de crisisorganisatie operationeel.
Indicatie: *"Er is sprake van een crisis als meer dan 1000 aansluitingen getroffen zijn en herstel langer dan 4 uur gaat duren."*
- De overheid kent de GRIP structuur om adequaat te reageren op rampen of incidenten. Binnen deze structuur vallen de noodplannen en rampenplannen. Het inzetplan NSA is een onderdeel van het gemeentelijke noodplan/rampenplan welke ter hand wordt genomen indien er sprake is van een langdurige stroomuitval waarbij Enexis opgeschaald is conform Bijlage 5.

Don'ts

- Er zijn geen vaste afspraken tussen derden en Enexis voor de inzet van NSA.
- Er is geen garantie op beschikbaarheid van een NSA. "Leverbaar, zolang de voorraad strekt".
- Wat valt ook buiten de scope van de prio-nsa lijst:

Afschakelplannen: Plan waarin wordt aangegeven onder welke condities en op welke wijze door het afschakelen van "een beperkte hoeveelheid" belasting uitbreiding van een grootschalige storing in het Nederlandse elektriciteitsvoorzieningsstelsel kan worden voorkomen.

Communicatie tijdens een stroomstoring:

Als er een stroomstoring is, is er voor iedereen het landelijke storingsnummer van 0800-9009.

Afdeling bedrijfsvoering (BV) van Enexis geeft informatie door aan de Gemeenschappelijk Meldkamer (GMK). Deze informatie beschrijft het getroffen gebied en mogelijke duur van de storing voor zover dit bekend is.

Communicatie van en naar de hulpdiensten en lokale overheden verloopt ook bij grote storingen (24 uur per dag) via het Enexis bedrijfsvoeringcentrum en de GMK's van de veiligheidsregio's

Bij een calamiteit kan opschaling plaats vinden (Grip). Als de overheid is opgeschaald naar Grip 3 nemen de crisismanager en Operationeel Calamiteitenleider van Enexis indien gewenst deel aan het GBT en ROT overleg.

Zie ook bijlage 5: communicatie Enexis-Overheid bij een Calamiteit. Voor vragen over de communicatie kunt u contact opnemen met Coördinator Crisismanagement Bedrijfsvoering, Dhr. R. Van Hoof via inzetplan-nsa@enexis.nl

Bijlage 1 Lijst met afkortingen.

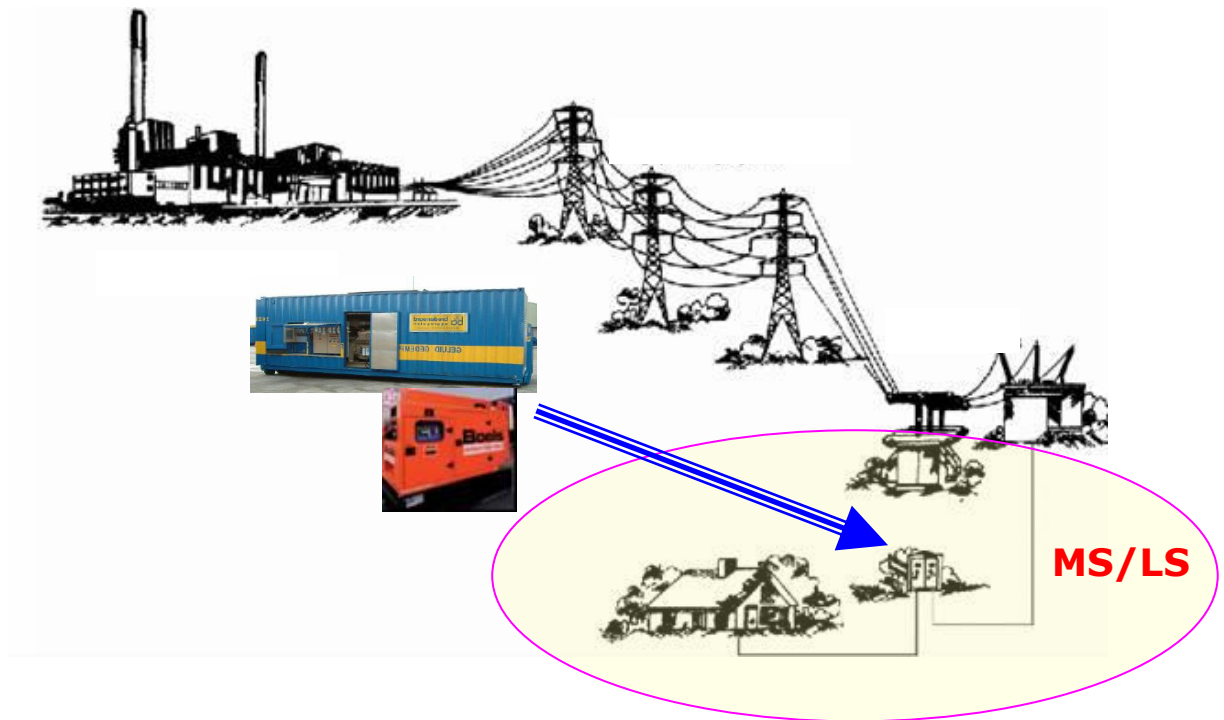
Dit is een overzicht van afkortingen die gebruikt worden in dit document als mede de documenten waarna verwezen wordt.

AOV	Ambtenaar Openbare (orde en) Veiligheid
BV	Bedrijfsvoering (afdeling Enexis)
B&W	College van burgemeester en wethouders
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CIS	Communication and Information Systems
CoPI	Commando Plaats Incident / Coördinatie Plaats Incident
EZ	Economische Zaken
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
HS	Hoogspanning (>10.000 Vac)
LS	Laagspanning (230 Vac)
MS	Middenspanning (10.000 Vac)
NSA	Noodstroomaggregaat
OIV	Operationeel installatie verantwoordelijke
Prio-nsa	Prioriteitslijst inzet noodstroom aggregaten.
RBT	Regionaal Beleidsteam
ROT	Regionaal Operationeel Team
RWS	Rijkswaterstaat
TP	Ter Plaatse
WV	Werkverantwoordelijke

Bijlage 2 Eenvoudige weergave van ons elektriciteitsnet.

	De opwekking gebeurt in de elektriciteitscentrales. Deze voeden het landelijke transportnet. • Het verbruik in Nederland is +/- 17.000 MWatt • Het vermogen van bijvoorbeeld de Clauscentrale is 2x 640 Megawatt. (8% van het landelijk verbruik)
	Het landelijke transportnet bestaat uit hoofdstations die via de hoogspanningslijnen met elkaar zijn verbonden. De hoogspanningslijnen hangen bovengronds in de duidelijk herkenbare hoogspanningsmasten. • 150 , 220 en 380 KiloVolt (KV) • 3000 Km HS-lijnen • Beheer door Tennet.
	Regionaal wordt het transportnet beheerd door bv. Enexis. In een hoofdstation wordt de spanning van hoogspanning (HS) naar middenspanning (MS) gebracht. Het net wordt verder vertakt(verdeelt) in het verdeelstation. Het distributienet wat van hieruit wordt opgebouwd ligt ondergronds. • Enexis heeft +/- 120 hoofdstations. (.. tot 70 Megawatt). • Middenspanning (MS) = 10 KVolt. • Verdeelstation 0,4 Megawatt. • Beheer Enexis, Stedin ect.
	Het lokale (stedelijk) distributienet bestaat uit grondkabels welke naar allerlei soorten elektriciteit huisjes worden geleidt. In deze elektriciteit huisjes (of kasten) wordt de spanning omlaag gebracht naar 230 Volt het zogenaamde laagspanningsnet. (LS)(ten behoeve van de huishoudens) • Enexis heeft +/- 50.000 trafohuisjes • 46.000 km kabels middenspanning (10KV) • +/- 100.000 km LS-kabel

Bijlage 3 Locatie NSA.

Het aansluiten van het NSA zal in principe gebeuren bij een verdeel station of trafohuisje.

Opmerking: De energie welke door een NSA geleverd kan worden varieert van 100 tot 3200 KVA (0,1 tot 3,2 Megawatt). Is dat veel? Stel we zouden een niet werkende Clauscentrale willen opvangen. Dan zijn hiervoor honderden NSA's nodig met elk een afmeting van een container.

Uit een onderzoek van 2007 is gebleken dat alle beschikbare NSA's in Nederland een bruikbaar (inzetbaar) vermogen hebben van 80-90 Mwatt. Dit vermogen kan het verbruik van een middelgrote stad opvangen.

Bijlage 4 Voorbeeld Prio-nsa lijst

Prio-nsa lijst inzetplan noodstroomaggregaten.	
Gemeente	: Best
Veiligheidsregio	: 22
Contactpersoon	: Mevr. M. Luisman
Bestandsnaam	: Prio-nsa Best 2014V7
Enexis last update	: 10-1-2016 R. Coumans
Kenmerk Enexis	: Inzetplan NSA Best V7
Info via	: inzetplan-nsa@enexis.nl

[illegible]

Bijlage 5 Communicatie Enexis<-> Overheid bij een Calamiteit

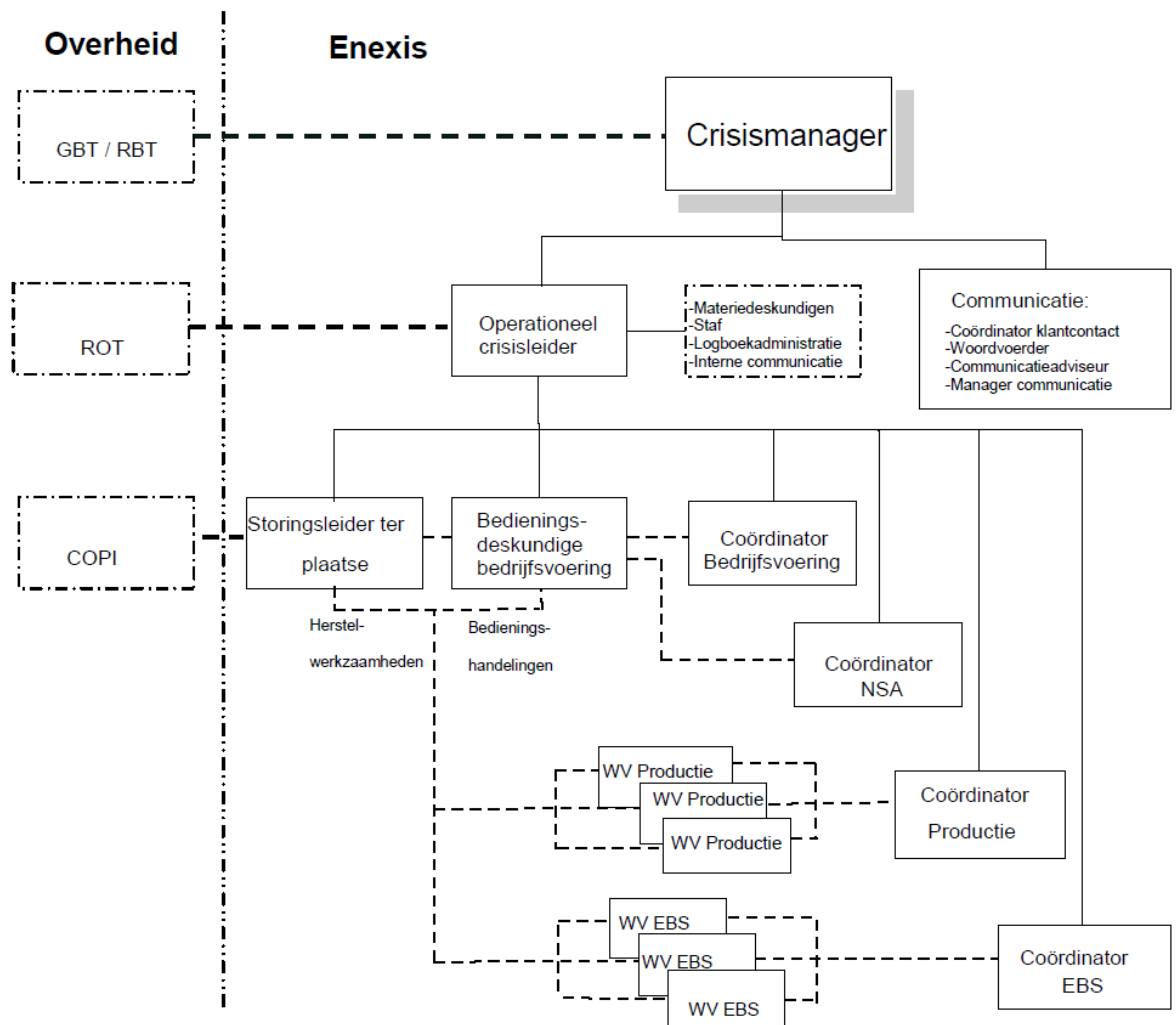

Diagram : Voorbeeld van een maximaal opgeschaalde crisisorganisatie bij storingen in de voorziening inclusief de relaties met de organisatie van de overheid